

Munchausen by proxy

Factsheet

Publicatiedatum
1 september 2026

Wat is Munchausen by proxy?

Munchausen by proxy (MBP) is een ernstige vorm van kindermishandeling.

Een ouder of andere verzorger verzint ziekteverschijnselen bij een kind, overdrijft deze of veroorzaakt ze bewust. Daardoor krijgt het kind onnodige medische onderzoeken, behandelingen of ziekenhuisopnames. Dit heeft zowel mentale als fysieke gevolgen voor het kind, en kan er in extreme situaties toe leiden dat het kind sterft.

De ouder die dit doet heeft doorgaans een eigen psychiatrische problematiek.

Wetenschappelijke terminologie:

- factitious disorder by proxy (diagnose bij ouder)
- pediatric condition falsification (diagnose bij kind)
- Medische kindermishandeling

Hoe vaak komt het voor?

Omdat de aandoening moeilijk te herkennen is en vaak verborgen blijft, is het exacte voorkomen onbekend. Er is geen betrouwbaar cijfermateriaal aanwezig. Naar schatting: 1 a 2 op 100 000 onder de 16 jaar, maar dit is vermoedelijk een onderschatting.

Wat zijn mogelijke signalen?

Bij het kind

- Meestal jonge kinderen, gemiddeld 2,5 jaar
- terugkerende of onverklaarbare ziektebeelden
- klachten die niet overeenkomen met onderzoeksresultaten
- symptomen die vooral optreden in aanwezigheid van één specifieke verzorger
- veel medische onderzoeken of ziekenhuisopnames zonder duidelijke diagnose
- verbetering wanneer het kind tijdelijk gescheiden is van de vermoedelijke pleger
- in 1/3 van de gevallen ook reële onderliggende ziekte aanwezig

Bij de pleger

- presenteert zich als zeer betrokken en zorgzame ouder
- zoekt frequent medische hulp en dringt aan op bijkomende onderzoeken
- geeft medische informatie die niet strookt met observaties of onderzoeksbevindingen
- 80-90% vrouwen
- Vaak zelf voorgeschiedenis van moeilijke jeugd of trauma

Waarom is Munchausen by proxy moeilijk te herkennen?

Munchausen by proxy (MBP), is een complexe vorm van kindermishandeling. De verzorger kan zeer overtuigend overkomen en het kind lijkt vaak echt ziek. Hierdoor kunnen hulpverleners, familieleden en de omgeving lange tijd overtuigd zijn van een medische aandoening. Een zorgvuldige multidisciplinaire beoordeling is noodzakelijk. De diagnose wordt nooit gesteld op basis van één signaal of één observatie.

Wat zijn de gevolgen van Munchausen by proxy?

Die liggen in lijn van [gevolgen van kindermishandeling](#) in het algemeen: lichamelijke en psychologische schade.

Bijzonder ernstige vorm: tot overlijden toe (voornamelijk bij baby's).

Waar kan je terecht met bezorgdheden over veiligheid van een kind?

- bij acuut gevaar moet onmiddellijk bescherming worden ingeschakeld (politie – justitie)
- huisarts / Kind & Gezin arts/ kinderarts / CLB arts aanspreken met zorgen
- 1712 voor burgers
- Voor professionals: overleg met het lokale **Vertrouwenscentrum Kindermishandeling**

Aandachtspunten voor beleid

- Munchausen by proxy is een ernstige vorm van kindermishandeling.
- Herkenning vraagt tijd, expertise en samenwerking tussen gezondheidszorg, jeugdhulpverlening en volwassenhulpverlening.
- Er is nog investering nodig in beter cijfermateriaal, opleiding voor (para)medisch personeel, sensibilisering, opvangmogelijkheden binnen hulpverlening, vermijden van versnippering in medische dossiers

Factsheet Munchausen by proxy, september 2026.

Geschreven door de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Tim Stroobants, Sainctelettesquare 17, 1000 Brussel

www.vertrouwenscentrum-kindermishandeling.be www.veckvzw.be
info@veckvzw.be

